

Moció en defensa de la llibertat d'expressió

Els últims anys hem viscut un increment de la repressió exercida sobre la llibertat d'expressió i manifestació. A les diferents actuacions de l'Audiencia Nacional actuant amb criteris polítics conservadors es va sumar la Ley Mordaza i la reforma del Codi Penal com a eines de censura i control.

Les darreres condemnes dels cantants Valtònyc, Pablo Hasél, els judicis contra La Insurgencia, tuitaires, humoristes, periodistes i una llarga llista d'activistes socials, la retirada d'obres d'art o el segrest del llibre Fariña, posen de manifest una escalada repressiva dels poders de l'Estat espanyol dirigida contra aquells que manifesten lliurement les seves idees.

La persecució de la llibertat d'expressió a Espanya s'ha mogut en uns estàndards preocupants des de fa ja temps, però està arribant a cotes inaudites a partir de l'any 2015 quan el Govern del PP va aprovar la Llei de Seguretat Ciutadana i endurir el Codi Penal. Aquesta reforma ha permès d'una banda, l'ús expansiu de la legislació antiterrorista per perseguir part de la dissidència política. Així ho denuncien organitzacions com Amnistia Internacional en l'Informe "UE: Las orwellianas leyes antiterroristas privan de derechos bajo el pretexto de defenderlos", publicat el gener de 2017. L'Informe revela que a l'Estat Espanyol les reformes del Codi Penal de 2015 sobre l'enaltiment del terrorisme han ofegat ja opinions i comentaris legítims constituint "una limitació absolutament desproporcionada de la llibertat d'expressió". I és que l'ús de tipus delictius relacionats amb el terrorisme tan sols és acceptable quan l'expressió corresponent pugui ser efectivament vinculada a una voluntat i efecte de donar lloc o provocar accions terroristes. Les expressions genèriques de desitjos o altres formes de provocació en aquest terreny, per molt ofensives que siguin per alguns sectors de la població, no poden ser perseguides a través d'aquest tipus penal sense incórrer en el risc de crear un ambient de censura i intimidació entre aquells que volen expressar opinions extremes, provocadores o xocants. En el mateix sentit s'ha manifestat el Relator especial de les Nacions Unides per a la llibertat d'expressió, que ha alertat que amb aquesta reforma del Codi Penal es podrien penalitzar comportaments que fins aleshores no constituïen delictes de terrorisme.

D'altra banda, aquesta deriva autoritària s'expressa també en l'ús del delictes d'injúries a la corona tipificat als articles 190 i 491 del Codi Penal que ha anat en augment en els darrers anys. I és que la mateixa existència d'aquest, parteix d'un concepte de sacralització de la imatge del rei i de la seva família, que és incompatible amb una democràcia moderna. En Secretaria General Ple. Sessió núm. 02 / 27-02-2018 175 aquest sentit, la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans (reflectida, entre d'altres, en un cas contra Espanya, precisament, per suposades calúmnies al Rei) assenyalava que els ordenaments jurídics no

poden atorgar una protecció especial i qualificada als seus càrrecs i institucions més importants, sinó més aviat al contrari, permetre un major grau de crítica i fins i tot atac per tractar-se d'institucions públiques que han de trobar-se subjectes al qüestionament i escrutini ciutadà en el marc de la democràcia.

El dret a la llibertat d'expressió no consisteix només en tolerar allò inocu, autoritzat, que pugui deixar indiferent al poder. El que es protegeix en democràcia "és precisament quan es presenten idees que ofenen, xoquen, o pertorben l'ordre establert quan la llibertat d'expressió és més preciosa". Així ho recull el Tribunal Europeu de Drets Humans que va condemnar l'Estat Espanyol en el denominat "Cas Otegi" amb sentència del 15 de març de 2011.

La privació de llibertat, o fins i tot, l'ús del dret penal per perseguir meres expressions o idees (llibres, cançons, tuits, etc) constitueix de per si una mesura desproporcionada i, en conseqüència condemnada per part d'organismes rellevants de Nacions Unides, el Consell d'Europa i el propi Tribunal Europeu de Drets Humans. Cada condemna a una persona per les seves expressions és un atac a la llibertat d'expressió del conjunt de la ciutadania i al pluralisme polític que és un valor fonamental i pressupòsit d'una societat democràtica.

Per tot això, es proposa al ple l'adopció del següents

ACORDS

1. Manifestar la preocupació per la deriva autoritària de l'Estat expressada en la modificació del Codi Penal de 2015 que habilita l'extensió del delictes d'enaltiment del terrorisme i d'injúries al Rei a casos que conclouen amb condemnes excessives i injustificades.
2. Instar el Govern de l'Estat i les Corts espanyoles a impulsar els canvis legislatius necessaris per la derogació de la Llei de Seguretat Ciutadana i la reforma del Codi Penal per tal de garantir el ple exercici de la llibertat d'expressió, especialment en les expressions artístiques.
3. Mostrar el recolzament a aquelles iniciatives ciutadanes d'artistes, músics, i veïns i veïnes en general que s'organitzen al voltant de la defensa de la llibertat d'expressió en Plataformes com "No Callarem".
4. Traslladar aquests acords al Congrés dels Diputats i al Govern de l'Estat Espanyol.